

ПРЕСЦЕНТЪР И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

**България не се нуждае от нови електроенергийни мощности,
сочи прогноза за електроенергийния баланс на страната ни до 2025 г.**

Авторите на доклада прогнозираят намаление на вътрешното потребление и на износа на ел.енергия, вследствие прилагането на европейските политики, негативните демографски тенденции, повишаването на енергийната ефективност и на енергийните цени

Прогноза за електроенергийния баланс на България до 2025 г. беше представена пред експертната общност и медиите днес, 20 октомври 2014 г., в БСК. Аналитичният материал е разработен от Лабораторията за управление на рисковете към Нов български университет, с ръководител Иван Костов, министър-председател на България в периода 1997-2001 г.

Документът беше представен от доц. д-р Иван Иванов - ръководител на експертния екип, осъществил изследването, а в дискусиата по представените данни и заключения се включиха бившият министър на икономиката и енергетиката Трайчо Трайков, енергийни експерти, производители на ел.енергия и др.

Прогнозата за електроенергийния баланс на България до 2025 г. е разработена на база тенденциите в производството и потреблението на електроенергия, при отчитане на основните **ФАКТОРИ, които определят развитието на електроенергийния пазар**, вкл.:

1. Намаление на вътрешното потребление, поради:

- Намалението на потреблението на домакинствата, заради демографската криза, повишаването на енергийната ефективност и повишаването на цената на електроенергията;
- Доближаването на икономиката ни до средноевропейското ниво на енергийна интензивност, вкл. намалението на потреблението в енергийния сектор и загубите в преносната и разпределителните мрежи;
- Разширяването на потреблението на природен газ, вследствие на конкурентната му цена, диверсификацията на доставчиците и увеличеният местен добив;
- Въвеждането на интелигентни мрежи за пренос и разпределение, които ще оптимизират потреблението на електроенергия;
- Повишаването на цената на електроенергията вследствие инвестициите в нови технологии във връзка с европейското изискване за преход към нисковъглеродна икономика;
- Забавеното развитие на ВЕИ, поради отпадане на преференциите за тях, и развитието им главно като децентрализирани конструкции за задоволяване на собствените нужди на жилищни и стопански сгради;

2. Намаление на износа във връзка с въвеждането на обоевропейската енергийна система чрез проекта „Свързана Европа 2020“, което ще направи част от генериращите мощности **неконкурентоспособни**, както на регионалния, така и на вътрешния пазар, поради тяхната технологична неефективност.

На основата на общото въздействие на тези фактори в доклада за бъдещия електроенергиен баланс на България до 2025 г. се налагат следните ОСНОВНИ ИЗВОДИ:

- 1. Със съществуващите към момента електропроизводствени мощности България ще задоволява напълно своите потребности от електроенергия**, които няма да бележат ръст, а напротив – ще намаляват спрямо настоящото си ниво. Големите мощности, които са с дълъг срок на експлоатация, ще осигуряват необходимата базова електроенергия. АЕЦ „Козлодуй“ ще поддържа приемливо ниво на цената на произвежданата електроенергия, а централите в Марица Изток ще допринасят чрез използването на местна суровина за по-висока енергийна независимост на електропроизводството. Водните електроцентрали, соларните и вятърни паркове, както и когенерационните топлофикации ще осигуряват покритие и в най-натоварените сезони и часове, вкл. ще има достатъчно електроенергия за износ.
- 2. Износът на електроенергия ще бъде ограничен до 10,25 TWh.** Въвеждането на междусистемните електроенергийни връзки в ЕС, вкл. увеличаването на капацитета на България за обмен с Гърция и Румъния, заедно с въвеждането на Третия енергиен пакет на

Общността и създаването на Европейски енергиен съюз, ще доведе до конкурентен европейски електроенергиен пазар, част от участниците в който ще предлагат ток на по-изгодни цени от произведения у нас, а това ще ограничи българския износ до 10,25 TWh.

3. **В следващото десетилетие България ще повиши значително енергийната си ефективност**, благодарение на въвеждането на енергоспестяващи технологии в индустрията и бита. Намаленият енергиен интензитет ще създаде възможност за устойчив икономически растеж и произвеждане на 27% по-висок БВП при намаляващо с 2,3 TWh брутно потребление на електроенергия.
4. Само след няколко години в условията на значителен местен добив и конкуриращи се външни доставчици, **природният газ като енергоносител ще измести електроенергията** от съществена част от битовото потребление, индустрията, услугите и публичния сектор, и ще доведе до допълнително свиване на електропотреблението в над 6 TWh.
5. Децентрализацията на генериращи мощности **ще намали вътрешното потребление на електроенергия и загубите при пренос** на големи разстояния с повече от 1 TWh.
6. В изпълнение на изискванията на европейското законодателство за строителство на нови сгради, **след 2020 г. ще се гарантира близко до нулево потребление на външна по отношение на сградата енергия**, което допълнителни ще намали производството в електроенергийната система спрямо прогнозираното.
7. Ще се въведат интелигентни мрежи за пренос и разпределение на електрическа енергия, при които ще се създаде **възможност за гъвкаво производство и потребление** на електроенергия, при намалени до минимум резервни мощности и индивидуално програмиране на ползваната енергия.
8. Аргументираната прогноза за намаляващо потребление на електроенергия, както и излишъкът от генериращи мощности **правят ненужно строителството на нови базови мощности до 2025 г.** Единствено е полезно да продължи изграждането на покривни фотоволтаични конструкции върху стопански постройки, сгради от публичния сектор и жилищни домове, като принос към повишаването на енергийната ефективност. Нови базови мощности в бъдеще ще са необходими само като заместващи, при излизане от експлоатация на някои от действащите в момента, но това ще бъде не по-рано от 2030 г. за термичните и едва след 2037 г. за ядрените мощности.

Вж. [СНИМКИ ОТ ДИСКУСИЯТА](#)

ПРИЛОЖЕНИЕ

Консолидирана прогноза за енергийния баланс `2025, в TWh

Година	Население	БВП- домакинства	Ел. енергийна интензивност	Цена	Електро потребление енергиен сектор	Загуби
ед.	брой	млн. лв.	т.н.е./1000 Е БВП	ст./ kWh	хил. т.н.е.	хил. т.н.е.
Урав-е	(2)	(4)	(6)	(8)	(9)	(10)
2014	4732340	17655	0,161	21,69	542	340
2015	4688411	18046	0,158	22,71	546	329
2016	4644482	18437	0,155	23,73	550	317
2017	4600552	18828	0,152	24,75	554	307
2018	4556623	19219	0,150	25,77	557	296
2019	4512694	19610	0,147	26,79	561	286
2020	4468765	20001	0,144	27,81	565	276
2021	4424835	20392	0,141	28,83	569	267
2022	4380906	20784	0,139	29,85	573	258
2023	4336977	21175	0,136	30,87	576	249
2024	4293048	21566	0,134	31,89	580	241
2025	4249118	21957	0,131	32,91	584	233
Δ_x	-11%	27%	-20%	54%	8%	-34%

Динамика на основните влияещи фактори за периода 2014-2025 г.

Домакинства

Година	Население	БВП- домакинства	Ел. енергийна интензивност	Цена
ед.	брой	млн. лв.	т.н.е./1000 Е БВП	ст./kWh
Уравнение	(1)	(3)	(5)	(7)
2014	6928149	41456	0,044	18,54
2015	6856603	42717	0,043	19,12
2016	6785057	43979	0,042	19,69
2017	6713512	45240	0,041	20,27
2018	6641966	46502	0,040	20,84
2019	6570420	47764	0,039	21,42
2020	6498874	49025	0,038	21,99
2021	6427329	50287	0,037	22,56
2022	6355783	51548	0,036	23,14
2023	6284237	52810	0,036	23,71
2024	6212692	54071	0,035	24,29
2025	6141146	55333	0,034	24,86
Δx	-12%	52%	-24%	40%

Индустрия, услуги, публичен сектор

Година	Крайно електро потребление	Загуби + собствено потребление	Брутно потребле ние	Брутно потребле ние корекция газ	Износ	Брутно прои зводство
ф-ла	(6)	(7)	(8)	(9)		
2014	27,46	10,23	37,69	37,56	9,58	47,14
2015	27,30	10,15	37,45	37,18	9,66	46,84
2016	27,13	10,06	37,19	36,79	9,73	46,52
2017	26,97	9,99	36,96	36,43	9,81	46,24
2018	26,82	9,89	36,71	36,04	9,87	45,91
2019	26,67	9,83	36,50	35,04	9,93	44,97
2020	26,53	9,75	36,28	34,04	9,99	44,03
2021	26,40	9,70	36,10	33,06	10,05	43,11
2022	26,25	9,64	35,90	32,06	10,10	42,16
2023	26,13	9,57	35,70	31,01	10,16	41,17
2024	26,00	9,53	35,53	30,08	10,20	40,28
2025	25,89	9,47	35,36	29,08	10,25	39,33